

ALBINA

REVISTA POPULARA

Apare în fiecare Duminică

COMITETUL DE REDACȚIE:

ION KALINDERU

P. Gârboviceanu	P. Dulfu
G. Coșbuc	V. S. Moga
G.-I. P. V. Năsturel	N. Nicolaescu
Gh. Adamescu	Gr. Teodosiu
I. Otescu	C. C. P.-Tașcă

ALBIŢA

Revistă Enciclopedică Populară

Abonamentul în țară pe an lei 5 | Abonam. în străinătate pe an lei 8
 " " " pe 6 luni " 3 | Un număr . . . . . 15 bani.
 Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate, 5 bani cuvântul.
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

SUMARUL :

I. Kalinderu, După 25 de ani de muncă.
 Sofia Nădejde, Și precum voiți să vă faceți vouă oamenii, și voi să le faceți asemenea.

T. Speranția, Chemarea școlii.

I., În Palestina: Ierusalimul. Golgota. (Cu 2 ilustrațiuni).

DIN LITERATURA ROMÂNĂ :

Al. Vlăhuță, Eroilor martiri.

SFATURI PRACTICE :

Elena M. Demetrescu, Ce se înțelege prin economie?

DIN POPOR :

Fl. Criștescu, Voinicel Oleac (poezie culeasă).

DIN ZIARE ȘI REVISTE :

Analfabetismul în Spania. -- Marinele de războiu. -- Contra petelor de pe uși.

CRONICA :

Ziua de sf. Elisabeta. -- Inspekția Regală. -- Mosafir Princiar. -- Federațiunea gimnastică. -- Conferințele corpului didactic primar. -- Misiunea română în Muntenegru. (Cu portretul Principilor Muntenegrului). -- Catedrala din Calafat. (Cu ilustrație). -- O societate austriacă în București. -- Moartea Regelui Angliei. (Cu 2 portrete). -- Minister nou în Italia. -- Roosevelt în Europa. -- B. Björnson. (Cu portret). -- Dela Români de peste hotare: Lupta electorală.

PAGINA GLUMEATĂ :

Stan Pățitul, O pățanie a unor negustori. (Cu 3 ilustrațiuni).

SUPLEMENT :

Buletinul activității sociale a preoților și învățătorilor No. 28 dela 2 Maiu 1910.

ERGILOR-MARTIRI
DE
AL VLAHUȚĂ

*Soldați viteji și preoți, soli ai dreptății sfinte,
Pe care-un neam sălbatec o calcă în picioare, —
Cu voi sânt milioane de inimi... Înainte!
Poporul care are ostași ca voi, nu moare.*

*Triumful e al vostru. Acei ce nu văd încă
Că'n voi palpită dorul unui popor întreg
Și'n glasul vostru strigă durerea lui adâncă,
Vor înțelege mâine ce astăzi nu'nțeleg.*

*Intunece pământul pustiitoarea gloată,
Și spargă, devasteze, în oarba ei mânăie,
Lăcașuri și biserici: omoare iar la roată
Pe marii noștri preoți — ei iarăși or să'nvie.*

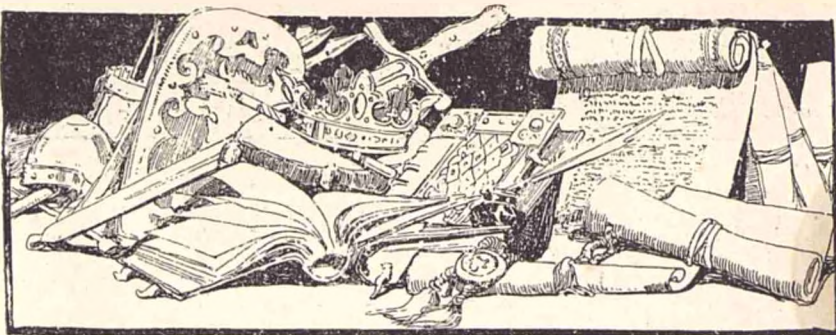
*Căci vecinică-i Dreptatea și vecinici sânt martirii
Cari își jertfesc vieța pentru triumful ei.
In zbuțiumul de lupte și'n noaptea asuprairii
Renasă semănătorii eternelor idei!*

*Nu, nu-i mormânt în care al nostru neam să'ncapă:
Adânc și larg deschidă-l vrăjmașii tăi, Române, —
S'or prăvăli într'însul acei cari ți-l sapă:
Furtunile rup norii — și soarele rămâne!*

*Soldați viteji și preoți, târâți în judecată
Pentr'o idee sfântă, azi lumea vă privește;
Ca pe-un model de jertfă popoarele v'arată,
Și dragostea obștească în jurul vostru crește.*

*Stați drept, sublimi apostoli, căci frunte vi-i senină,
Lăsați închizitorii să-și facă datoria;
Vedea-veți scris pe ziduri cu slove de lumină
In temnițele voastre: „Trăească România!”*

După 25 de ani de muncă.

D. I. Kalinderu, Administratorul Domeniilor Coroanei, a reunit într'un volum circuli-rile sale dela 1900 încoace adresate agenților administrației, cu privire la diferite măsuri pentru administrația domeniilor. Publicăm aci precuvântarea acestui volum, interesantă din multe puncte de vedere.

În 1900 am publicat îndrumările ce dădusem până atunci ca Administrator, agenților Domeniului Coroanei.

Țiu, ca o datorie de recunoștință pentru cititorii cari au primit atât de bine acele modeste îndrumări, de a scoate acum și pe cele ce am mai dat pân la Decembrie anul trecut.

Mă simt îndemnat la aceasta și de aprecierile, pe cât de favorabile, pe atât de binevoitoare, ce s'au făcut în răstimp asupra activității Administrației Domeniului Coroanei, fie cu prilejul Expozițiilor dela 1900, din Paris, și dela 1903, 1904 și 1905, din București, la cari ni s'au decernat numeroase mari distincțiuni, fie la alte ocaziuni. La Expoziția Jubilară din 1906 am obținut chiar cupa oferită de M. S. Regele pentru agricultură.

Mulțumesc în modul cel mai viu tuturor cari au binevoit a ne da o caldă încurajare pentru puținul ce am putut face.

Aș fi dorit să tipăresc parte din îndrumările de față cu prilejul Expoziției Jubilară, la care am înfățișat, ca și la celelalte expozițiuni, pe lângă produsele proprii, și pe acelea ale instituțiilor economice și culturale de pe domenii, înființate sau ajutate de Administrația noastră, cum și pe cele dobândite de săteni, după povața și îndemnul nostru. Am fost însă foarte ocupat cu organizarea participării noastre și cu monografiile ce am publicat asupra fiecărui domeniu, pentru documentarea rezultatelor cu cari ne-am prezentat.

Mai târziu au venit nenorocitele răscoale. Acestea n'au atins câtuș de puțin domeniile Coroanei, deși în mai toate satele imediat vecine răsvrătirea ajunsese sângeroasă, cum a fost în județul Dolju, între Șegarcea și Sadova. Nu ne-au putut lăsa însă nepăsători, cum n'au lăsat, dela mic la mare, pe nici unul din cei cu inimă și adevărată iubire de țară. Am contribuit deci și noi, după putere, la stingerea lor, prin diferitele măsuri ce am luat, și am pregătit, în urmă, lucrările pentru islazuri, oferindu-le noi cei dintâiu: Domeniul

Coroanei nu eră prevăzut în legea pentru Invoielile Agricole, deoarece a fost întemeiat în virtutea unei legi speciale, și în principiu o lege generală nu derogă delă una specială; am intervenit însă în acest sens și guvernul a binevoit a admite propunerea noastră.

Amintesc acest amănunt în treacăt, căci, după cum ziceam în precuvântarea primului volum de Indrumări «reformele agrare, îndreptate aproape numai în înțelesul de a da pământ, parcelând moșiile Statului și împărțindu-le în loturi, «nu constituie decât o parte din ceea ce eră de făcut și din ceea ce va trebui să se facă «de aci înainte». Tot acolo mai adăogăm că e absolută nevoie ca săteanul să devină, prin cultură, conștient de îndatoririle și drepturile sale sociale și să muncească cu pricepere, fiindcă s'au văzut țărani, cari după împroprietărire, n'au părăsit modul rudimentar de lucrarea pământului și nu și-au schimbat vechea lăncezeală.

Acestei convingeri i-am dat expresiune și mai târziu, în circulările adresate agenților Domeniului Coroanei și în cuvântările ce am rostit la diferite congrese, între cari la acela al «Corpului didactic» și al Societății de Științe sociale», ținute amândouă în Septemvrie 1906, și în cari am arătat amănunțit și celelalte cauze, cari fac ca țaranul român să nu fie mulțumit și să nu poată progresa.

Săteanul, ca orcare om, de altfel, să muncească continuu, căci, după cum a zis Zola, «afară de muncă nu există altă putere, iar cine își pune credința în muncă, este invincibil». Și într'adevăr, munca e viața însăși; unde domnește ea, înfloreste sănătatea, bucuria, pacea și progresul. Dacă reviu aci din nou asupra acestei convingeri, e pentru a arăta că împreună cu dorința de a face binele, ea a fost aceea care m'a călăuzit în munca ce am depus pentru ridicarea bunăstării locuitorilor de pe domeniile Coroanei.

Am avut asemenea mult de lucru cu exploatarea în regie a domeniilor. Dela 1900 am pregătit și luat în regie și trupul numit Ocolna-Coelitu de pe Sadova, cum și domeniul Domnița, iar de atunci am fost preocupat de dezvoltarea agriculturii și silviculturii și de înzestrarea domeniilor cu clădirile, vitele, mașinile și uneltele trebuincioase. Dela înființarea Domeniului Coroanei, în 1884, am cheltuit numai pentru:

biserici, școale, primării etc.	Lei 2.349.041 27
clădiri necesarii domeniilor	» 7.059.481,—
	<hr/>
	sau în total Lei 9.408.522,27

afară de construcțiile făcute prin asociație cu antreprenorii de păduri, în valoare de... cari, după contracte, rămânând mai toate proprietatea domeniilor, ridică suma investită în imobile la	» 1.800.000,—
	<hr/>
	Lei 11.208.522,27

Pentru cumpărări de vite s'au cheltuit:
 Lei 1.092.702,— iar pentru plugurile cu aburi, diferite mă-
 șini și alte unelte
 » 2.191.032,— sau:
Lei 3.283.734,— în total.

În sfârșit am dezvoltat diferitele ramuri de venituri, cum sunt: lăptăriile, viticultura, etc. cum și creșterea vitelor pe fiecare domeniu, pentru trebuințele proprii. Pe domeniul Șegarcea am înființat o herghelie mai mare, întocmită sistematic și prevăzută cu manegiu pentru creșterea, nu numai a reproducătorilor de rase diferite, necesari celorlalte domenii, ci și a cailor pentru muncă, călărie și trăsură. Am mai înființat pe câteva domenii cerbării, fazanerii, creșterea paserilor, și am introdus câteva noi industrii, ca: țigăria, parchetele de ștejar și altele.

Îmi dau bine seama, că n'am putut împlini, decât o parte din Augustele dorinți ale M. S. Regelui și din scopul ce ne-am propus încă dela înființarea Domeniului Coroanei, făptuită acum mai bine de 25 de ani.

Dar și greutățile au fost mari și numeroase, mai ales în ce privește ridicarea stării economice și culturale a locuitorilor.

În primul rând am avut de luptat cu credința sătenilor că numai având pământ mult își pot îmbunătăți starea. Atât de adânc săpată eră aceasta în mintea țaranului nostru, că orcât bine îi facem pe alte căi, tot mai curând își plecă urechia la povețele celor, cari se foloseau de credulitatea lui cu scopuri personale sau spre răul altora. Și, cu regret o spunem, nu l-am putut mântui nici până azi, căci tot mai sunt unii cari ridică cereri nesăbuite.

Tari însă în dreptul nostru și conștii că nu năpăstuim, ci că, dorind numai binele, ne străduim pentru progresul locuitorilor, am mers și vom merge înainte, până ce vom stârpi și acest rău, atât de răspândit în țara întreagă.

Au fost apoi și trebuințe multe, după cum reiese din însuș diversitatea îndrumărilor, și nici noi n'am putut avea, din capul locului, toată înrăurirea asupra sătenilor, deoarece moșiile se arendaseră pe termene de 10 ani, puțin înainte de înființarea Domeniului Coroanei. Ultimul domeniu luat în regie a fost Domnița, din jud. R. Sărat, la 1903.

Afară de aceasta, ținând ca personalul să fie compus numai din români, mi-a trebuit timp până să-l pot găsi și să-l formeze, mai cu seamă în privința activității pentru îmbunătățirea stării locuitorilor.

În ce privește variațiunea măsurilor ce am luat, ea se datorește multor împrejurări de cari am trebuit să ținem socoteală, pentru a putea nădăjdui într'o îndreptare. Așa,

am avut întâiu în vedere gradul de învățatură al poporului, știut fiind că satele noastre au fost vreme îndelungată lipsite de școli și de orice alte mijloace pentru răspândirea, nu a unei științi mai dezvoltate, ca în alte țări, ci a celor mai elementare cunoștințe.

De aceea prima noastră grijă a fost școala.

La înființarea Domeniului Coroanei numărul școlilor eră de 18 aproape toate în case țărănești închiriate și clădite, în paiantă sau de lemn, cu:

21 săli de clase,

20 învățători și cu:

574 băeți }
126 fete } cari urmau cursurile în mod destul de neregulat

În 1908/1909 au fost 42 școli, din cari 3 în case închiriate iar 39 în localuri proprii, mai toate refăcute sau construite din nou de Administrația Domeniului Coroanei, solid și după ultimele cerinți pedagogice. Aceste localuri în valoare de 781.000 lei au:

61 săli de clase

31 » pentru ateliere

10 » » recreație

2 » » gimnastică

11 » » biblioteci

10 » » muzee

35 » » cancelarii, cum și:

131 camere pentru locuința învățătorilor, afară de magazii, grajduri, șoproane, șuri, ateliere și bucătării, clădite deosebit, cari încă au costat vr'o 50.000 lei. La unele din școli sunt și săli de conferințe și camere pentru creșterea gândacilor de mătase.

La sfârșitul anului școlar 1907/1908 personalul didactic eră compus din:

4 institutori

3 institutoare

31 învățători

16 învățătoare

2 suplinitori

2 suplinitoare

3 maestre de lucru manual

3 » » țesătorie

2 maestri de strungărie,

sau în total:

66 de persoane, iar al elevilor cari au frecventat regulat cursurile, de:

2.175 băeți și:

1.016 fete, adică mai bine de 4 ori mai mult ca înainte.

Treptat am introdus apoi bibliotecile, societățile culturale,

cursurile de adulți și șezătorile, luând asupra noastră până și indemnizația învățătorilor, supraveghindu-le neconținut și înzestrându-le cu toate cele necesare, pentru a înlesni cât mai mult sătenilor cultivarea și dobândirea minimului de cunoștințe, de care trebuie să se bucure orice popor, pentru a putea ajunge la o bunăstare materială.

Astăzi sunt, afară de ale oficiilor domeniilor Coroanei, 12 biblioteci pe lângă societăți și băncile populare, și 40 la școli, iar cursuri de adulți și șezători se țin în fiecare sat.

Pentru a face și mai evidente foloasele învățaturii, care e mai prețioasă decât banii, am îndreptat mai târziu o parte din absolvenți către studiile mai înalte.

Nu indic toate sacrificiile ce a făcut Administrația Domeniului Coroanei pentru școală și învățământ, dela înființarea ei până azi, dar țin să arăt că numai în 6 ani, din 1903, adică de când s'a luat în regie cel din urmă domeniu, până la 31 Martie 1909, s'au cheltuit pentru:

Construcțiuni și reparațiuni.	Lei	278.132,92
Mobilier și material didactic	»	31.884,84
Premii și ajutoare	»	18.095,35
Ajutoare elevilor cari au urmat școli superioare	»	14.422,20
Grădini școlare, semințe, etc.	»	6.380,85

sau în total Lei 348.916,16

Un puternic concurs ne-au dat în această privință și Societățile culturale, din cari întâia am întemeiat-o pe domeniul Borea, în anul 1897. Incepând apoi din 1899, când nu erau în toată țara decât 15 bănci populare, până în 1902, le-am transformat în societăți economice-culturale, iar dela înființarea Cassei Centrale a Băncilor Populare, în 1903, în bănci populare, fără a-și pierde însă caracterul cultural.

După anuarul publicat de Casa Centrală a Băncilor Populare, băncile populare de pe domeniile Coroanei, în număr de 11, aveau la sfârșitul anului 1908 un fond cultural de 13.079,76, reprezentând aproape 14,5% din totalul de 91.129,58 al celor 2.410 bănci din Țara întreagă.

Cu privire la propășirea materială, am ținut socoteală în prima linie de nevoile mai urgente. Treptat, am îngrijit și de acelea, cari puteau fi împlinite cu mai puțină osteneală și jertfă din partea sătenilor, dar cari, odată satisfăcute, puteau deșteptă încrederea lor în noi și mai cu seamă în propriile lor puteri.

Am început dar cu îmbunătățirea agriculturii, întâiu prin povțe și exemple, căci exemplul e școala universală la care pot învăța toți, pe cari le-am dat atât pe domenii, cât și în grădinile școlare, cu care am înzestrat încă de mult fiecare școală. Apoi, prin câmpurile de experiență, prin distribuție de semințe alese, prin încurajarea pe toate căile a creșterii.

vitelor bune, cumpărarea de unelte și mașini perfecționate, introducerea de noi culturi și plante furagere, etc. Citez între acestea sfecla de zahăr, tutunul, lucerna, trifoiul, de pe urma cărora mulți locuitori se bucură azi de venituri mai mari și de nutreț îndestulător pentru vite. Astfel, pe domeniul Gherghița, din jud. Prahova, sătenii au cultivat în tovărășie cu noi, partea lor:

5 ha. sfetele de zahăr în 1905	} cari le-au adus în total 39.981 lei, 64 bani, venit net.
16 » » » » » 1906	
25 » » » » » 1907	
54 » » » » » 1908	
48 » » » » » 1909	

Tutun s'a cultivat de către locuitori, tot pe domeniul Gherghița:

71 ha în 1907	} aducându-le la hectar un venit net de 251 lei 50 bani în 1907, de 406 lei în 1908 și de 200 lei în 1909. În acest din urmă an parte din tu- tun a fost mănăt.
128 » » 1908	
200 » » 1909	

Printre aceste îmbunătățiri, și pe măsură ce vedeam că sătenii le primesc, am introdus albinăritul, pomăritul, cultura cartofilor, a linteii și toate celelalte îndeletniciri, despre care se tratează pe larg în instrucțiunile din această carte.

Meseriile încă s'au bucurat de toată atențiunea noastră. Am întâmpinat, ce e drept, multe greutăți până am isbit să înjghebez un curent sănătos, dată fiind aversiunea țărănilor pentru meserii. Spre a-i obișnui, am introdus și promovat lucrul manual pe lângă școale, iar mai târziu am susținut la învățătură pe tinerii cari au prins dragoste de meserii și au voit să se perfecționeze. În urmă le-am dat de tucru în atelierele Domeniului Coroanei sau i-am ajutat la practicarea profesiei, deoarece voiam să arătăm și în acest chip sătenilor, că au și alte mijloace de traiu, nu numai agricultura.

România e privită și azi ca o țară eminentemente agricolă. Această considerațiune eră cu totul îndreptățită în trecut, și chiar până acum câteva decenii, când industria noastră se măgineă numai la câteva articole de prima necesitate. Înainte vreme agricultura eră singura îndeletnicire a populațiunii rurale, care-și împlinea celelalte trebuințe din prisosul roadelor câmpului. Din acelaș prisos făcea și rezerve în natură pentru anii răi.

De atunci însă situația s'a schimbat. Pe de o parte trebuințele au crescut, iar pe de alta a sporit și populațiunea, care pe domeniile Coroanei, după statistica ce am făcut prin agenții noștri, a ajuns dela 33.972 în 1884 la 52.017 suflete în 1908.

Am făcut și în această direcțiune sacrificii însemnate, introducând și susținând din răspuțeri micile industrii cas-

nice, cari sporesc aproape pe nesimțite veniturile gospodariilor rurali. Cevă mai mult, nu numai diferitele industrii: ca lăptăria, olăria, frângheria, etc., ce se găesc azi pe domeniile Coroanei, au fost întemeiate și sunt întocmite în vederea ajutării sătenilor, ci și atelierele proprii: de mecanică, ferărie, rotărie, dogărie, cari sunt conduse de absolvenții Școalelor de meserii din Țară și în cari fiii locuitorilor se primesc și învață pentru a deveni la timp buni meșteșugari. În sfârșit am creat și alte mijloace de câștig, cum e la Mălini fabrica de mobile, și de obiecte distractive, tot de lemn, pentru copii, etc.

Deși destul de împovărat cu partea culturală și economică, n'am lăsat și nu putem lăsa afară nici educațiunea și morala în genere, cari sunt în strânse legături cu cele dintâiu.

În această privință întâiu loc l-a avut religiunea, «cea mai profundă poezie a sufletului și unitate cea mai înaltă în domeniul intelectului și al moralei», după cum a zis Friedrich de Hellwald.

La înființarea Domeniului Coroanei existau 2 mănăstiri și 32 de biserici, în mare parte de lemn, iar cele mai multe în stare rea. În 1908 erau 2 mănăstiri, 42 de biserici și 3 capele, cu 39 preoți și 25 călugări, aproape toate restaurate sau clădite din nou de către noi. O bună parte au și presbiterii proprii. Pentru toate acestea Administrația Domeniului Coroanei a cheltuit, tot numai în șase ani, cum am arătat la școale:

Pentru reparații și construcții.	Lei 184.311,45
Obiecte pentru cult . . . . . »	7.112,25
Premii și ajutoare personalului »	5.415,50

sau în total Lei 196.839,20

Pentru întărirea simțului religios, am înființat coruri și am impus agenților să asiste la serviciul divin și să îndemne pe săteni a merge regulat la biserică.

În călătoriile mele am cercetat și bisericile, nelipsind niciodată dela slujba bisericească și povățuind pe săteni să viziteze cât de des sfântul locaș și să nu slăbească în credința către Cerescul Părinte, care a dat tărie moșilor și strămoșilor la păstrarea moșiei, credinței și limbei românești. Cu aceste prilejuri am stăruit și asupra religiunii care e temelia moralei și am povățuit neîncetat pe săteni întru cele bune și frumoase și mai ales să nu trăească necununați. Rezultatul silințelor noastre cred că-l pot constata în scăderea divorțurilor și a concubinagelor, deoarece după aceeaș statistică, ce am făcut prin agenții noștri, numărul divorțurilor a scăzut dela 75 în 1884 la 28 în 1908 și al concubinilor dela 534 în 1884 la 163 perechi în 1908. Numai pe domeniul Sadova s'au căsătorit în 6 ani, după stăruința și ajutorul nostru, 32 perechi cari trăiau maritalmente.

Tot pentru combaterea imoralității și stărpirea năravurilor rele, pe lângă societățile culturale, cari ne-au costat în cei din urmă 6 ani 18.101 lei 60 bani, am introdus petrecerile școlare, șezătorile, iar în anul 1901 teatrul sătesc, pentru care am cheltuit dela 1903 până la 1908 suma de Lei 64.056,94.

În sfârșit, pentru întreținerea progresului am ajutat pe locuitori cu material și bani la construirea de locuințe și alte nevoi ale lor. Am luat asupra noastră și alte trebuințe obștești, afară de biserici și școli, cum e întreținerea localurilor de primării etc. și m'am ocupat apoi de aproape de traiul și sănătatea locuitorilor.

Nu atât prin îndemnuri, cât prin fapte am contribuit, de pildă, la îmbunătățirea hranei, făcând cuptoare de pâine comune, împărțind semințe de legume, încurajând prin premii creșterea și ținerea vacilor cu lapte, secând bălți cari primejduesc sănătatea publică și impunând sătenilor curățirea ogrăzilor și plantarea lor cu arbori roditori.

Ținem și azi pe lângă fiecare oficiu câte o mică farmacie pentru trebuințele sătenilor și avem introduse infirmeriile. Am contribuit apoi, după putință, la înființarea de spitale. iar de câtvă timp am început să construim chiar băi populare.

Mai presus de toate am promovat însă asociațiile sătenilor. Băncile noastre populare, cari își trag origina, după cum am zis mai sus, din societățile culturale dela 1897, și din cele economice dela 1899, dispuneau la Decembrie 1908 de următoarele fonduri:

Lei 609.298,51 capital social vărsat
 » 84.407,59 depuneri spre fructificare
 » 28.729,21 fond de rezervă

Nu e fără interes să amintesc, că pentru încurajarea sătenilor să se însoțească și pentru alte scopuri, am început cu cumpărarea de mașini agricole în comun. Astfel, prima încercare s'a făcut pe domeniul Rușețu, în 1902, când mai mulți săteni, la îndemnul nostru și sub auspiciile societății economice «Alexandru Lahovary», au cumpărat o garnitură de treier.

De atunci numărul cooperativelor a crescut, ajungând la;
 5 societăți pentru consum;
 3 societăți pentru procurarea și vânzarea de produse;
 4 societăți pentru cultura zarzavatului.

Tot în acel an mai existau și 9 societăți de cumpărare.

Am urmat de asemenea cu tipărirea bibliotecii populare, care a ajuns la al 45-lea număr.

Pentru a sfârși această precuvântare, să examinăm puțin, care a fost rezultatul acestor străduințe îndreptate în direcțiuni atât de diferite.

De sigur că s'a adus o schimbare, o îmbunătățire simțitoare în starea, de obicei atât de înapoiată și atât de grea

a sătenilor noștri. Această schimbare este însă departe de a fi radicală. Îmbunătățirea condițiilor de viață pe Domeniile Coroanei nu este nici completă, nici definitivă, cum poate din exagerare sau din o neîndestulătoare privire, vor fi văzut-o unii. Ne dăm foarte bine seama că mai este încă mult de făcut și că aceste silințe trebuiesc încă mult timp continuate, pentru a se aduce o îndreptare radicală a obișnuințelor și a apucăturilor sătenilor noștri, a felului lor de a fi și de a lucra.

Dar că am obținut o îmbunătățire, o dovedește între altele faptul că pe Domeniile Coroanei, în timpul revoltelor țărănești, nicăiri n'am avut distrugereri, nici turburări, cum am spus-o și mai sus. O dovedesc de asemenea, manifestările de recunoștință și de mulțumire, ce ni s'au adus din când în când de către țărani de pe diferitele domenii. De altfel, aceasta se vede și din starea economică și culturală relativ mai bună ce se poate observa la țărani de pe Domeniile Coroanei.

Dacă, însă, o îmbunătățire și o îndreptare radicală a vechilor și relexor deprinderi nu s'a putut obține, cauza este că trece dincolo de puterile omenești de a schimba, în prea scurtă vreme, o stare socială atât de rea, care domnește de mai multe veacuri.

Restriștile Istoriei naționale apasă încă foarte greu asupra sătenilor noștri. Năvălirile necurmăte, însoțite de jafuri și despuieri, au sădit în sufletul țaranului nostru neîncrederea în muncă și l-au desobișnuit de încordările continue și sistematice. Nevoiți, timp de mai multe secole, să ducă o viață de fugari, țărani au pierdut apoi obișnuința traiului mai bun de odinioară, care singur îndeamnă la muncă încordată și metodică.

Dar aceasta nu trebuie să ne descurajeze; răul, ori cât ar fi de mare, nu este cu neputință a se înlătura. Încrederea în sine, în muncă, nevoia unei vieți mai largi, a unui trai mai bun, se pot desvoltă și încurajă prin educație și îndemnuri făcute prin pilde văzute și simțite. Sunt convins că prin măsuri ca cele rezumate în paginile precedente, și dacă ele se generalizează și se continuă, fața satelor noastre se va schimba în bine.

Pentru aceasta va trebui însă ca și proprietarii mari, mijlocii și chiar cei mici să înțeleagă și să-și îndeplinească mai bine datoria lor morală față de țărani. Interesul lor nu poate fi opus sau diferit de al sătenilor, căci cu cât vor avea pe moșii săteni mai harnici și în mai bună stare materială și morală, cu atât va crește valoarea acestor moșii și siguranța neturburatei lor posesiuni.

Mai e apoi trebuință ca și preoții, învățătorii și celelalte persoane culte cari locuiesc la sate, să se ocupe de propășirea locuitorilor. Dacă proprietarii pot îmbunătăți starea materială prin dreptate, tratament uman și luarea asupra lor a unor

nevoi obștești, ceilalți sunt chemați a contribui la menținerea bunăstării, la propășirea ei, prin învățăminte. E o frumoasă menire aceasta! Ea va da însă roade cu atât mai bogate, cu cât va fi îndeplinită în mai bună cunoaștere a împrejurărilor prin cari trecem.

S'au făcut multe schimbări. Se vor mai aduce și altele, dar repetăm, nu trebuie uitat că o stare veche de lucruri nu poate fi modificată decât cu încetul și pe măsură ce vor da concurs însuși țaranii. Înțeleg prin acest concurs întâiu respectul față de legi și de dreptul de proprietate, cari sunt baza ființei noastre, a tuturor; apoi munca, care e arma cea mai puternică împotriva lipsei.

Datoria tuturor acestora mai e de a combate tendințele necumpătate a locuitorilor contra principiilor de mai sus.

Dacă aceste rezultate obținute, atât pe moșiile unor proprietari particulari, cât și pe Domeniile Coroanei, s'ar imită toți proprietarii; dacă s'ar arăta pretutindeni țăranilor o bunăvoință părintească; dacă s'ar acorda totdeauna bisericei, școlii, modului de a munci, meseriilor, grija necesară, îndreptarea vechilor deprinderi și îmbunătățirea traiului sătenilor noștri s'ar putea obține într'un interval de timp nu prea lung.

Opera celor câteva veacuri de restriște s'ar putea îndrepta sau șterge prin străduința energetică și metodică a câtorva zeci de ani numai!

Și acum nu pot sfârși mai bine această precuvântare, decât repetând cuvintele citate în precuvântarea întâiului volum al Îndrumărilor, din anul 1900:

Am făcut puțin bine, după putință, și aceasta e cea mai frumoasă operă din viața mea.

Ion Kalinderu

14 Martie 1910.

Al treilea premiu.

Odată cu No. de 10 Maiu, cititorii noștri vor primi al treilea premiu, adică al treilea tablou în colorii. El reprezintă „Izgonirea Turcilor din Călugăreni“, un moment al grozavei lupte în care Românii au repurtat acea nepilduită izbândă împotriva Turcilor. Este o lucrare a marelui nostru pictor Teodor Aman. Originalul se află în «Muzeul Aman» din București.

**Și precum voiți să vă faceți vouă oamenii
și voi să le faceți asemenea.**

De mii de ani puținii aleși ai omenirii au priceput că domnia binelui va fi numai când dragostea aproapelui va stăpâni inimile tuturor. Lupta e grea și anevoioasă, căci, chiar sufletele bune seamănă cu apa limpede la față, dar care se turbură lesne, îndată ce oceanul patimilor moștenite din strămoși îl bântue cea mai slabă adiere. Dacă între oameni ar domni dragostea, nici unul n'ar jigni pe altul, nu i-ar face nedreptate ori silnicie. Dacă povăța: «Iubește pe aproapele tău ca pe tine însu-ți», ar fi în sufletul fiecărui, e dela sine înțeles că binele ar domni pretutindene. De-aceia Iisus, iubitorul de oameni, a propoveduit mereu dragostea aproapelui.

Iată câteva din sfintele lui îndemnuri:

«Și, precum voiți să vă faceți vouă oamenii și voi să le faceți lor asemenea. Și, de iubiți pe cei ce vă iubesc pe voi, ce dar este vouă, că și păcătoșii iubesc pre cei ce-i iubesc pre ei? Și, de faceți bine celor ce vă fac vouă bine, ce dar este vouă, că și păcătoșii aceea-și fac? Și, de dați împrumut, dela cari așteptați a lua, ce dar este vouă, că și păcătoșii păcătoșilor dau împrumut ca să ia întocmai? Inse iubiți pe vrăjmașii voștri și faceți bine și dați împrumut, nemica așteptând și va fi plata voastră multă și veți fi fiii celui de sus, că el este bun spre cei nemulțumitori. Nu judecați și nu vă veți judeca.

Nu osândiți și nu vă veți osândi. Ertăți, și vă veți ertă. Dați, și vi se va da vouă, măsură bună, îndesată, și scuturată și vărsându-se, vor da în sinul vostru. Cu acea măsură cu care veți măsură, se va măsură vouă. Și le-a zis lor pildă: „Au doar, poate orb pe orb să poarte? Au nu vor cădea amândoi în groapă?»

Din aceste pilde ese neasemănata dragoste de omenire, și cu înțeles înalt. Căci, în adevăr, nu e lucru mare să te arăți bun și 'ndurător către cei buni; ci vrednicia cea mare este ca și cu cei rei, pătimiși și eșiți din calea cea bună, să te porți așa în cât să-i aduci la bine, în cât să simță ei singuri rușine de faptele lor. Binele adevărat e atât de luminos, în cât e cu neputință să nu aducă zare limpede chiar în sufletele cele mai întunecate. E muncă grea, trebuie răbdare multă. Iisus s'a jertfit pe sine pentru a apropiă domnia Binelui pe pământ. Intr'o viață întreagă rar ni-i dat a ne birui patimile și înfrână interesele, în cât să zicem: «De astă dată n'am nesocotit poruncile celui care cu prețul răstignirii le-a propăvăduit».

Și cu toate astea, numai aceste clipe de bine au menire de-a înălța sufletele și de-a aduce cu vremea domnia binelui, numai mulțumită lor omenirea are avânturi de bunătate și dreptate. Omul cu suflet înalt, se știe dator, nu numai a face binele pentru bine, ci a-l face așa ca, prin lucrarea lui, să deștepte și în cei mai rei năzuința spre bine. Dorul de bine și dreptate are menirea să ridice un popor tot mai sus, de oarece cu dreptate a zis Iisus: «Au doar poate orb pe orb să poarte? Au nu vor cădea în prăpastie ambii?». Așa e, cei cari înțeleg, ce 'nseamnă Binele și Dreptatea, trebuie să le și propăveduească și celor rei, ca s'arunce raze de lumină până și în sufletele cele mai întunecate.

Sofia Nădejde,

Chemarea școlii.

Ce se înțelege astăzi prin cuvântul școală și ce se înțelegea odată ?

La Greci, în vremurile de demult, *Σχολή*, însemnă *răgaz*, *repaos*, și azi prin școală se înțelege... adică se 'nțelegea așa ceva că fug copiii de dânsa ca de munca silnică.

Cu toate acestea înțelesul cel vechiu se găsește și cuvântul nostru *școală*.

La școală se duce copilul ca să învețe anumite lucruri: a citi, a scrie, a socoti, ș. a., dar ca să poată învăța aceste lucruri trebuie să-i lași timp liber ca să le învețe, trebuie să-i dai *răgaz*.

Și a-i da *răgaz* pentru învățatură înseamnă a-i da *timp mult*, pentru că ceea ce se învață la școală sunt lucruri care nu se învață așa cât ai bate în palme.

Citirea? Ce e citirea? Ce e scrierea?

Niște semnișoare mici puse în șir unele lângă altele pe hârtie și copilul să se uite repede peste ele și să spună întocmai ce-a gândit acel ce le-a pus, ori acel ce le-a scris; ori să facă și el repede niște semnișoare de acelea și să însemne cu ele ce gândește el.

Apoi lucrul acesta nu e așa de ușor, nu se poate face așa repede; trebuie vreme multă până să ajungă să cunoască fiecare semnișor și până să ajungă să lege repede semnele acestea unele de altele precum și să le desfacă atunci când sunt legate. Câtă vreme pun cei ce învață tipografia până ce ajung să ghicească repede locul sau despărțitura unde se găsesc diferitele litere: a, b, c, d !

Dar la școală se mai învață și alte lucruri pentru care cu deosebire se cere răgaz.

La școală trebuie să se învețe *ordinea, punctualitatea, sau exactitatea* în toate înțelesurile.

Pentru aceasta se cere răgaz în toată puterea cuvântului.

Și răgazul care se cere trebuie să fie absolut și iată de ce:

Ordinea și punctualitatea nu se învață numai din povețe, adică să-i spui ce să facă și el să facă, și gata. Nu. Ordinea și punctualitatea trebuie să se învețe din practică. Îi spui de pildă să închiză ușa, dar el trece și n'o închide. Tu atunci trebuie să-l chemi îndărăt s'o închidă și trebuie să-l chemi odată și de două ori și de zece și de-o sută de ori, până când n'o mai uită. Și dela o vreme va ajunge de nu va mai uită, căci de odată va ajunge să-și aducă aminte la fiecare dată că o să-l chemi îndărăt și deci o va închide singur fără să-l mai chemi; iar cu vremea se va obicinui să o închidă fără să se mai gândească la ea: va ajunge oare cum să i se dea mâna pe închis și să nu poată pleca de acolo până n'o va închide.

Dar la aceasta se va ajunge numai cu o singură condiție: *să nu-l erfi nici odată să nu-l lași s'o treacă fără s'o închidă. Să nu zici: acum are cutare treabă și n'are când închide ușa, las să treacă dar.* Nu. Trebuie să-l scutești de ori ce altă îndatoriri până s'o învâță să închidă ușa, trebuie să i le lași de-o parte pe celelalte trebi, trebuie să-i dai răgaz dela ele ca să se obișnuească cu închiderea ușei, de pildă: căci dacă îi vei da tu voie să întreprună, să lase, să intre, apoi atunci numai decât o să lase și el pentrucă și el o să aibă trebi și afaceri de ale lui proprii care o să i se pară mai de interes decât închisul ușei. De pildă odată fuge repede să se ducă la plimbare, ori să ajungă pe cineva ori să apuce să se urce în trăsură. Dar dacă va ști că îl chemi înapoi își va face întâiu datoria de a închide ușa și apoi se va duce după altele.

Pentru școală se cere foarte mult răgaz; dar înțelesul parcă ar fi mai mult că nu trebuie să se dea răgaz: L-ai pus să se învețe a închide ușa, să nu-i dai răgaz, adică să nu-l slăbești pân nu s'o învâță s'o închidă.

Școala care să dai răgaz copilului pentru lucrul pe care trebuie să-l învețe, adică să-l scutești de altele.

Și aici am luat de pildă *închisul ușei*, dar în loc de aceasta puteți pune orice lucru bun la care voiți să se obișnuască copilul. În loc de a nu lăsa ușa deschisă puneți: *să nu mință, să nu lase lucrul nepus la locul lui, să nu-și calce cuvântul, să nu lase datoria neplătită, să nu iea lucrul altuia, să nu iea pe nedreptul*, ș. a., ș. a.

Dar dacă învățătorul îl învață la școală aceste lucruri, iar acasă părinții se laudă că au înșelat pe alții, că au răpit ceva dela alții, că în sfârșit învățătorul său nu știe ce face, atunci mai are răgaz copilul să învețe ce trebuie?

Și fără răgaz nu se poate școală!

Trebuie dat răgaz școlii și copilului și învățătorului. Să nu se amestece nimeni unde nu-i fierbe oala. Școala înseamnă tot răgaz.

Th. D. Speranția.

ÎN PALESTINA (1)

Ierusalimul. Golgota.

de Alice Schalek.

inerea după amiază ne rămâne pentru Ierusalim.

În sfârșit o să vedem Golgota, locul cel mai sfânt al Creștinilor, apoi vom merge la locul sfânt al Ovreilor, la zidul plângerilor.

Umblăm mult prin ulicioarele cotigite, groaznice, prin putoare și murdărie. Suflec rochiile. Îmi țin nasul și alerg mânată de spaimă. În sfârșit unul din aceste canale ciuimate dă într'o piață ceva mai largă. Aci e și mai mare înghesueala, strigătele și mai asurzitoare. Pe pavelele un-suroase și crepate stau înșirate mărfuri proaste și de nimic: șiraguri de mărgelă de sticlă, dela Gablonz, icoane reu lucrate, lucruri de sidex, mătânii de lemn de trandafir, cununi de spini și șiraguri de mărgelă de chihlimbar. Iar negustorii zdrențuroși se întrec de moarte, căutând să tragă luarea aminte a străinilor.

Pe trei părți se nâlță în jurul pieței zidurile negre ale

(1) Vezi No. 29-30.

unor case, iar la a patra vezi fața unei clădiri coșită de vreme, fără ferestre, cârpită ici colo cu cărămidă,—băgată între alte clădiri uricioase, fără ferestre. Numai portalul năruit mai arată urme de podoabe.

Întrare în biserica sf. mormânt.

Intr'acolo ne duce călăuzul. Am ajuns la țel. Aci e Golgota !

Altfel, cu totul altfel, mi-am fost închipuit Golgota ; pe-o înălțime slobodă, stăpânind orașul, măreață ca ideea ce se leagă de ea.

Ne trebuie câteva minute pân să ne venim în fire după lovitura ce-am primit, că și biserica mormântului, care

cuprinde în ea dealul Golgota, se află în mijlocul acestui oraș groaznic, care seamănă mai mult a ruină, decât a centrul credinței tuturor celor cinci părți ale lumii, și că seamănă mai curând a prăvălie de mărunțișuri decât a orice altă, pe dinnăuntru și pe dinafară.

În pridvorul pe jumătate întunecat, aceeși gălăgie și grămădeală ca și afară; ba ne urmăresc și în încăperca fără formă, boltită, mai luminoasă de-alături, în mijlocul căreia e sfântul mormânt.

E un fel de mormânt de piatră, încărcat peste tot cu sute de cănde de argint și de aur, cu iconițe de toate colorile, cu cununi, lanțuri, făclii, îngeri de ipsos și cu alte podoabe neartistice, iar la intrare, învălmășeală și țipete de te bagă în fiori.

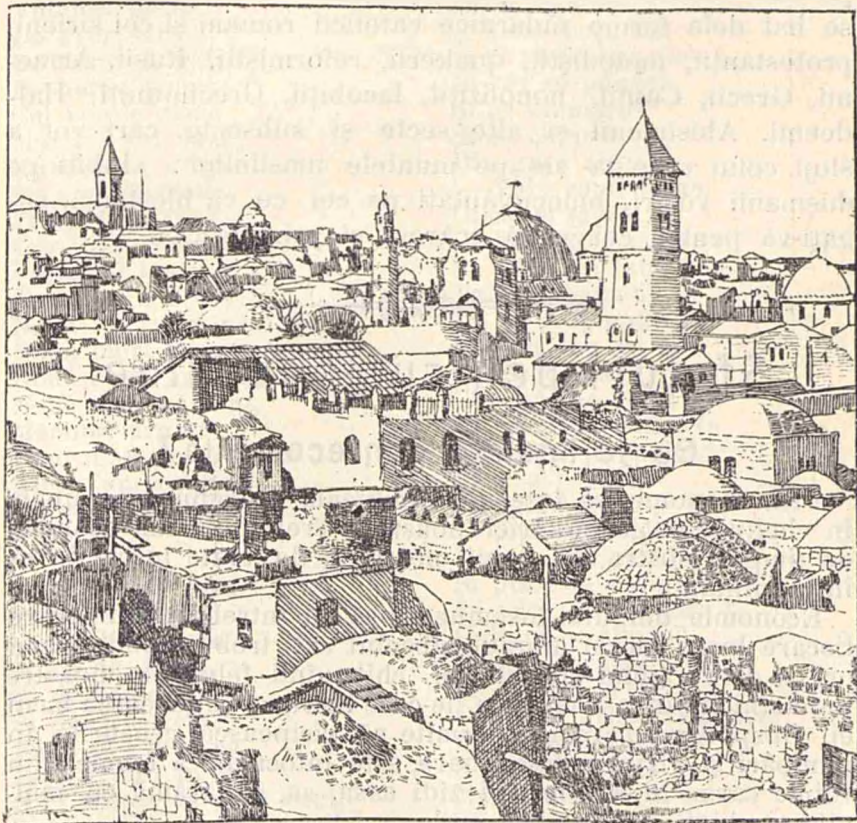
În sfârșit, pe jumătate asurzită, izbutesc să trec prin două ușiți joase în paraclisul micuț și întunecos, unde o un sicriu de marmoră în locul groapei în stâncă, pe care au stricat-o. Și 'n vreme ce tâlmaciul, fără a țineă seamă de sfințenia locului, ne dă cu glas tare lămuriri, mai ales arătând pricinile cari fac să fie îndoală, dacă, în adevăr aci e locul unde-a fost mormântul lui Iisus;---un călugăr ne sfințește mățaniile ce-am adus. Și aci ard cănde și aci lucruri fără artă și de nemic împodobesc locul cel prea sfânt, care e împărțit între Greci, Latini, Armeni și Copti.

Umbletul îndelung prin biserica întinsă, prin toate fridele și paraclisele cu icoanele lor nu ne face vre-o întipărire adâncă. Nicăeri vre-o priveliște înălțătoare, nicăeri vre-un monument de amintire. Totul, uricios, întunecat, cu coturi, păraginit. E adevărat că sunt destule moaște cari ar putea să ne înalțe sufletul: o bucațică din stâlpul de piatră, lângă care au biciuit pe Iisus; urmele picioarelor lui, când ședeă în închisoare; temnița însăși; o parte din crucea pe care și-a dat Mântuitorul duhul și mai ales Golgota.

Din paraclisul întunecos, suptpământean al Elenei, îndărătul corului, te urci din labirintul de peșteri și bolte pe-o scară de lemn, ale cărei trepte se clatină, într'un paraclis tot așa de întunecos, în care sunt mai multe altare. Toate încărcate tot cu același fel de podoabe ca mormântul. Fiecare cult are altarul său. Și aci ca și în Vit-

leem un inel de argint în pardoseală, arată locul sfânt, locul minunat, cărui îi zicem Golgota.

La dreapta și la stânga au murit cei doi tâlhari, iar îndăret, în perețele din afară al bisericii, care dă de stâncă, vezi pri'ntre niște ostrețe ruginite, vezi crepătura ce s'a făcut în stâncă, în clipa, când Iisus și-a dat duhul și care s'ar fi întinzând pân în mijlocul Pământului.

Vederea Ierusalimului.

Fiecare loc din biserica asta e împărțit între culturile creștine. Toate veghează să nu aibă unul din ele parte mai covârșitoare. Asta e pricina că nu s'a făcut aci, unde sunt adunate atâtea lucruri și amintiri sfinte, un monument unic și măreț. Și tocmai această împrejurare îi înversunează mai mult pe toți. Nicăeri pe lume nu e gândul la Hristos mai aproape, mai covârșitor, mai înăbușitor a orice alt gând, decât în Ierusalim. Nicăeri nu joacă

mai mare rol religia, credința, fanatismul, rol mai mare, aci stăpânesc toate mințile. Și nicăeri nu s'au născut mai multă ură, ceartă, luptă, prigonire și neîngăduială din gândul veșniciei.

Aci se ciocnesc toate patimile și în loc de-a vedeă supt înrăurirea Golgotei, un popor de frați, cei mai credincioși se desbină în cete dușmane, sfășie locul sfânt în bucăți, pe cari fiecare cult le ține încleștate cu înverșunare. Aci se bat dela forme zădarnice catolicii romani și cei sirieni, protestanții, metodiștii, quakerii, reformiștii, Rușii, Armenii, Grecii, Coptii, nonofiziții, Iacobiții, Grecii uniți, Haldeenii, Abisinienii și alte secte și subsecte, cari vor a sluji celui care a zis pe muntele maslinilor: «Iubiți pe dușmanii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, rugați-vă pentru cei ce vă ocărăesc și prigonesc!».

I.

Sfaturi pentru gospodine.

Ce se înțelege prin economie?

Prin economie se înțelege rânduiala ce trebuie să punem în cheltuelile gospodăriei noastre. Trebuie să fim economi de timpul nostru, de banii noștri și de toate lucrurile ce întrebuintăm.

Economia timpului însemnează să nu întrebuintăm pentru fiecare lucru decât timpul absolut cât trebuie, înlăturând ori-ce distracțiune netrebnică, chibzuind felurile noastre îndeletniciri în așa chip ca fie-care lucru să-și găsească locul ei. Gospodara care își permite să risipească ceasurile în plimbări și vizite nefolositoare, este întocmai ca femeea din Biblie care «în loc de a-și zidi casa sa, o dărâamă cu mâinile ei chiar.»

Prin economie se mai înțelege a înlătură orice cheltuială de lux, ba chiar și pe acelea cari n'au un folos pozitiv, sau pe acelea care ar părea necesare, însă care întrec mijloacele de care poți dispune. Trebuie să căutăm a înlătură ocaziunile de a întrebuintă rău banul nostru, necumpărând decât ce este absolut trebuincios. Nu trebuie să lăsăm să se piardă nimic din aceeace ne poate sluji mai târziu, căci cel mai mic lucru are folosul său. În fine gospodina fără veghere, rânduială, curățenie și prevedere nu va avea nici o înrăurire asupra bunului mers al gospodăriei.

Elena M. Demetrescu.

DIN POPOR

VOINICEL OLEAC

Verde sălcioară
 Sus, la Inidoară,
 Voinicel se însoară,
 Voinicel *oleac*
 De averi sărac,
 De minte bogat,
 De noroc bogat.
 Cel voinic oleac
 Mândră și-a luat;
 Mândră ca a lui
 Nu-i a nimănui:
 Fata popii Oprii
 Din țara Moldovii.
 Popa cel bogat
 Zestre că-i a dat:
 Nouă vii la un părleaz
 Nouă mori la un zăgaz;
 Nouă mori în vânt
 Nouă subt pământ,
 Măciucă argint
 Cum n'am mai văzut
 Nici n'am pomenit
 De când știu că sânt.

Pe ăl voinic oleac,
 De averi sărac
 Oamenii-l pârau
 Hoții de *Liteni*
 Și de *Idoleni*
 Și de *Tiscoveni*.
 Pâra că-i mergea
 La bir mi-l puneă
 Nu-l puneă ca p'un copil
 Și-l puneă ca p'un mazil.
 Vezi: Pe an
 Caru cu bani;
 Și pe lună,
 Punga plină,
 O baniță de făină,
 O ploschiță cu vin plină
 Și-un puișor de găină
 El, de unde avea
 De unde n'avea
 Mult bănet străngea

Birul și-l plăteă
 Dar, ce se'ntâmplă?
 Dator mi-l scoteă
 Birul tată-său
 Și-a lui moșu-său
 Și-al strămoșu-său
 În cât se gândeă
 Și se ciumără
 Și se chinuă
 Din gură ziceă:
 — Vai! copil oleac
 Oleac și sărac,
 Ce să vânz să scap?
 Să vânz pe taica?
 Taica e bătrân
 Dă la preț puțin.
 Ce-o să iau pe el?
 O mie de lei.
 Ce-o să fac cu ei?
 Să vânz pe maica?
 N'o vânz pe maica!
 Prea a fi păcat
 Că m'a legănat,
 Și țâță mi-a dat
 Tot ea m'a scaldat
 Și mare m'a *fapt*.
 Să vânz pe mândra?
 Galbini ce-oiu luă
 Plătesc birușca
 Și *curamaua* (1)
 Că-i mai grea răsmerița.
 La mândra mergeă
 Și-astfel îi grăia:
 Mândro, mândra mea!
 Să mi-te găteși
 Să te premenești.
 Bagă fața la albeală
 Buze moi la rumeneală,
 Sprâncenile la cerneală.
 Eu o să te duc
 La târg la Târgușor,
 În târgul de flori,
 Printre negustori
 Să-mi-iau gălbiori.
 Galbinii ce-oiu luă

(1) Curamaua — rămășița.

Plătesc birușca
 Și curamauă,
 Că-i mai grea răsmirița.
 Mândra se 'ntristă
 Iar el îi ziceă:
 Lasă mândra mea
 Nu te supără
 Că eu ție-ți jur
 C'o să mi-te fur ;
 De nu te-oiu fură
 Te-oiu răscumpără :
 Să fii tot a mea

Mândra se găteă
 Și se premeneă:
 Puneă ie
 Dintr'o mie
 Și brâu lat
 Din Țarigrad,
 Refecat
 Cu matostat.

Voinic ce-mi făceă ?
 De mână o luă
 Și cu ea plecă
 La târg la târgșor
 În târgul de flori.
 Și dac'ajungeă
 El *pristav* (1) puneă
 Trei zile strigă
 Trei zile de vară
 Din zori pâna-n seară:
 — «Haide lume! haide țară!
 — «Hai, la mândră de vânzare».
 Tocmai într'a patra zi
 Un turc tânăr se găsi
 Un turc tânăr frumușel
 Strâns la piept cu-n cojocel,
 Se teme Giurgiu de el.
 Turcul ce-mi făceă ?
 La voinic mergeă
 Din gură-i ziceă:
 Măi, voinic oleac,
 De vinzi pe mândra
 Cât să-ți dau pe ea ?
 Voinic ce-mi făceă ?
 La Turc se uită
 Din ochi l-ispiteă
 Și dacă-l vedeă
 Că mândra-i plăceă,
 Intindeă

O ipingea
 Și-apoi din gură ziceă:
 «Toarnă tu galbini colea
 «De umple ipingea
 «Și atunci ți-oi dà pe mândra»
 Turcul nu se speria
 La hambar, vezi, se duceă
 Lacătele descuiă
 Înăuntru de intră
 Mânicile-și sumeteă
Merticu (2) în mână luă
 Galbenii de-i măsură
 Ipingea mi-o umpleă
 Voinicul strigă:
 Turculețule
 Imbrihorule!
 Galbeni câți mi-ai dat,
 M'am prea săturat,
 Mândra mi-a luat.
 Turcu-nveseleă
 Și tot mai turnă.
 Voinicul ziceă ?
 Ajunge mi-ajunge,
 Că nu-i mai pot duce

Voinicul plecă
 Turcul rămâneă
 Numai cu mândra
 Și mi-o înbrățișă
 Și mi-o sărută
 Și mi-o desmierdă,
 Iar mândra-l priveă
 Și-apoi îi ziceă:
 «Turculețule
 «Frumușelule,
 «Nu mă înbrățișă
 «Nu mă sărută
 «Nu mă desmierdă
 «C'oiu fi tot a ta,
 «Și m'ei sărută
 «Și m'ei diesmierdă
 «Cât ai vreă și-oiu vreă.
 «Stai să judecăm,
 «Stai să ne 'ntrebăm
 «Că prea semănăm.
 «Spune mi cine ești
 «Și de unde ești?
 «Că eu
 «Sunt fata popii Oprii
 «Din țara Moldovii.

(1) *Pristav* — Om care strigă ca să aducă astfel la cunoștință publicului, un ordin sau o dorință a cuiva.

(2) *Merticu* este o măsură pentru bucate.

Turcul ars sărea
 Mândrii că-i strigă:
 «Surioara mea!
 «Și eu sunt fiul popii Oprii
 «Din țara Moldovii!
 «Turcii m'au robit
 «De când eram mic,
 «Nu te-am mai văzut
 «Nu m'ai mai văzut!»
 Și-apoi alergă
 Voinic de-ajungeă
 Și astfel îi ziceă:
 «Voinicel oleac,
 «Vin de-ți ia pe mândra
 «Că nu este a mea
 «Și e tot a ta.
 «Șurioara mea,
 «Soțioara ta.

«Eu sunt fiul popii Oprii
 «Din țara Moldovii.
 «Galbeni ce ți-am dat
 «Eu te-am înzestrat
 «Ca p'un bun cumnat
 Cel voinic oleac
 Dacă-mi auzeă
 Mult se bucură
 Pe cumnat luă
 În brațe-l strângeă
 Și mi-l sărută;
 Apoi se întorceă
 La mândra veneă
 Și de bine ce-i păreă
 Lacrimile-l podideă;
 Apoi masă mi-'ntindeă
 Și beă și se înveseleă
 Să se ducă pomina.

Notă: Cântecul acesta îl știu de mult; l-am auzit la mai multe nunți țărănești din jud. Teleorman. Aci e scris cum l-am auzit în Șegarcea din deal.

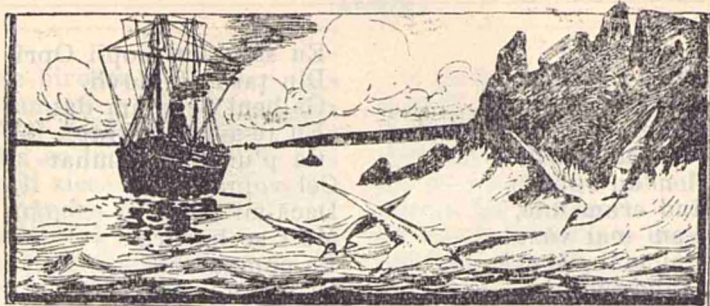
Fl. Cristescu.

Analfabetismul în Spania.

Condițiunile instrucțiunei primare sunt foarte rele în Spania.

Multe școli sunt atât de mici, că copiii n'au decât a cincea parte din spațiul socotit necesar; altele primesc printr'o singură fereastră, aerul cimitirelor; altele nu sunt despărțite decât printr'un zid de spitale; și în multe provincii școlile n'au ferestre de loc, și ușa trebuie închisă când plouă ori bate vântul.

Cea mai mare parte din învățători nu primesc decât 500 franci pe an, iar maximul pentru învățătorii din capitala regatului, este de 2000 franci.

Din reviste și ziare.

Marinele de războiu.

În revista franceză „Illustration“ a apărut de curând un studiu comparativ asupra marinelor principalelor state, din care credem interesant să rezumăm datele de mai jos:

Englîtera are 43 de cuirasate și 33 crucișătoare cuirasate, adică 81 de vase căptușite cu oțel, la cari se vor adăoga încă patru cuirasate de tipul lui „Dreadnought“. Un „Dreadnought“ înseamnă ultima creație a modei în materie de arhitectură navală, adică un mostru marin de 18.000 până la 26.000 de tone, cuirasat complet, și armat numai cu tunuri mari. Dar *Englîtera* mai are 171 contratorpiloare și 60 de sub-marine.

Statele-Unite au 25 de cuirasate și 15 crucișetoare-cuirasate. *Statele-Unite* mai au în construcție încă 6 cuirasate, iar congresul a hotărît construirea a două vase monstre de câte 26.000 de tone fiecare.

Germania are o flotă de 20 de cuirasate, 8 crucișătoare cuirasate, 83 contratorpiloare și 6 sub-marine. Înainte de 1914 se vor mai adăoga încă zece de cuirasate de câte 18.000 tone cari sunt actualmente în construcție. Nici o marină din lume n'a crescut cu atâta repeziciune ca marina *Germaniei*.

Marina franceză n'are decât 15 cuirasate moderne. Dacă la această cifră se adaugă cele 20 de crucișetoare, flota franceză e pentru moment mai numeroasă de cât cea germană, dar asta numai până ce se vor pune în serviciu cele 10 cuirasate germane, căroră *Franța* nu le poate opune de cât 6 unități noi.

Japonia poate pune în linie de bătaie 13 cuirasate și tot atâtea crucișătoare cuirasate, 53 contra-torpiloare și 9 sub-marine. Mai are în construcție două cuirasate de câte 22.000 de tone. În flota *Japoniei* figurează și cele 5 cuirasate rusești înecate la *Port-Artur*, cari au fost scoase și reparate. Cinci vase de câte 19.000 de tone sunt în construcție.

Italia are o escadră de 6 cuirasate, 12 crucișătoare-cuirasate, 17 contra-torpiloare și 8 sub-marine. Mai sunt 4 cuirasate în construcție.

Marina rusească se reconstitue încet. Numărând și escadra Mărei Negre, poate pune în linie 6 cuirasate și 6 crucișătoare cuirasate. Apoi 97 contra-torpiloare și 32 de sub-marine.

Un specialist francez spune în „Le Matin” că în 1910 Anglia va avea 12 Dreadnoughrți, Germania, 6; Statele-Unite, 4; și, Franța nici unul. Iar în 1912, Anglia va avea 22; Statele-Unite 6; Germania, 13; Austria, 4 și Franța numai 6. Mai dă amănunte că cuirasatele mai mici decât Dreadnought bat la 5000 de metri; iar acesta la 6000—8000. Iuțeala lui fiind mult mai mare, poate păstra depărtarea care-i vine la socoteală și zdrobi fără teamă vasele de tip vechiu. Are și rază de lucrare mai întinsă, iar tunurile, fiind toate, de acelaș calibru, e mai lesne să aibă muniția trebuitoare. Cu atât mai greu va fi marinei franceze să reziste într'o luptă cu ori care putere, ce construiește Dreadnoughți, grabnic.

(„Gazeta Transilvaniei“).

C R O N I C A.

Ziua de sf. Elisabeta.

Ziua de 24 Aprilie, ziua nașterii M. S. Reginei Elisabeta a fost sărbătorită în toată țara, ca în toți anii, prin Te-Deumuri și manifestări de dragoste și respect pentru iubita noastră Suverană.

Inspecție Regală.

M. S. Regele a inspectat statul major general al armatei și școala superioară de războiu la 14 Aprilie.

Mosafir Prințiar.

La 21 Aprilie a sosit la Sinaia Principele Wilhelm, fratele A. S. R. Pricipelui moștenitor, A. S. va petrece vre-o 15 zile în țară

Federațiunea gimnastică.

La 11 Aprilie, federațiunea societăților de gimnastică a intrunit pe reprezentantii diferitelor societăți la Galați într'un congres. Lucrările congresului au fost prezidate de d. general P. V. Năsturel.

Conferințele corpului didactic primar.

La 22 Aprilie s'au deschis în toată țara conferințele generale ale corpului didactic primar.

Ele au ținut de rândul acesta 4 zile: în prima zi, după deschiderea oficială, s'au făcut lecțiuni de aritmetică. A doua zi s'au desvoltat două cuvântări de psihologie și pedagogie; a treia zi a fost consacrată desemnului; iar ultima științelor fizico-naturale.

Mislunea Română în Muntenegru.

Zilele acestea s'au împlinit 50 de ani de când principele Nicolae al Muntenegrului s'a urcat pe tron. Din partea țării noastre a fost trimis să-l salute o misiune compusă din Președintele Senatului, d. C. Budișteanu, generalul Cotescu, G. N. Cantacuzino, secretarul ministerului de externe, ș. a.

Principele Nicolae al Muntenegrului.

Prințesa Milena.

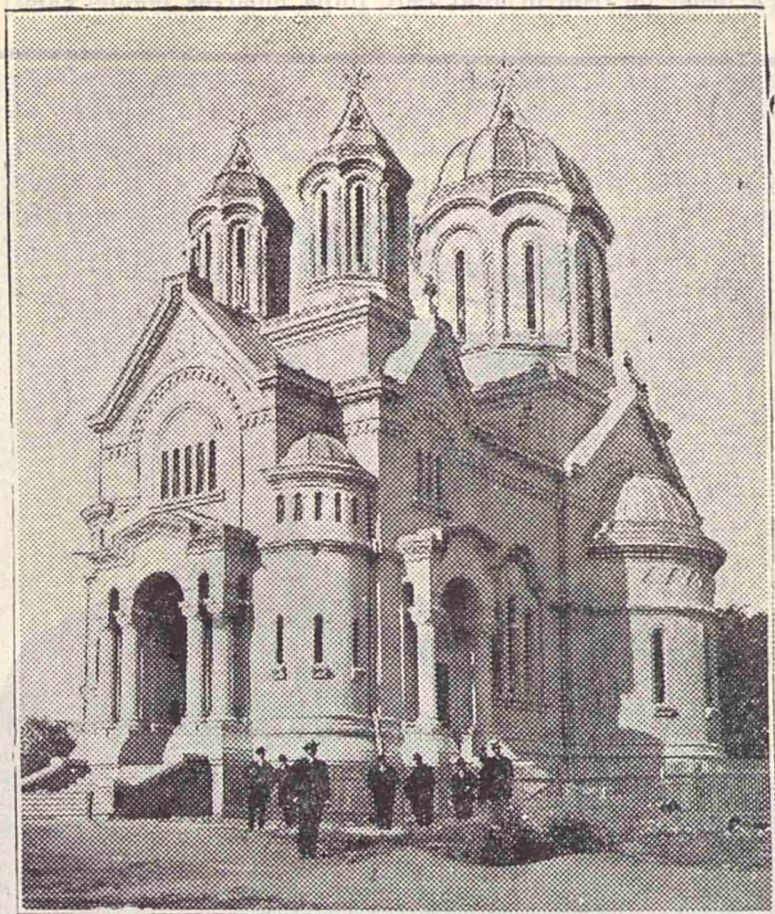
Ea a fost primită cu mare solemnitate la 22 Aprilie la Palatul Prințului la Cetinge. Șeful misiunii a înmănat scrisoarea autografă a M. S. Regelui și marele cordon al ordinului «Carol I».

Catedrala din Calafat.

La 25 Aprilie s'a sfințit, cu mare ceremonie, noua catedrală din orașul Calafat, zidită cu cheltuiala d-lui Marincu din Poiana Mare.

Slujba sfințirii a oficiat-o P. S. Episcop al Râmnicului. A fost de față și d. Sp. Haret, ministrul instrucției.

Catedrala din Calafat.

6 societate austriacă în București.

O societate muzicală a funcționarilor dela căile ferate austriace a vizitat capitala. A fost primită cu mare bucurie. Societate a dat și un concert la Ateneu

Moartea Regelui Angliei.

În noaptea de 23 spre 24 Aprilie, regele Angliei Eduard VII a murit.

Știrea a surprins pe toată lumea, căci nu fusese multă vreme bolnav. D'abea de câteva zile căzuse la pat și se credea că medicii îl vor scăpa cu viață. Totul a fost însă în zadar.

Eduard VII, fiu al fostei regină Victoria și al Prințului Consort Albert, s'a născut în 1841.

S'a urcat pe tron în anul 1901, după moartea mamei sale.

Erà căsătorit, din 1863, cu principesa Alexandra (de Danemarca). Din această căsătorie a avut 5 copii: Prințul Albert, născut 1864, mort 1892; Prințul *George*, prințul de Walles, moștenitor al tronului, născut în 1865, — Prințesa *Luisa*, născută în 1867, măritată cu Ducele Alexandru Duff, — Prințesa *Victoria*, născută în 1868, —

Prințesa *Maud*, născută în 1869, măritată cu prințul Carol al Danemarcei, acum rege al Norvegiei cu numele de Haakon VII.

Defunctul Rege eră frate cu tatăl A. S. R. Prințesei Maria de România.

Repausatul Rege a fost un călător pasionat. A vizitat aproape toate Statele Europei și foarte des Parisul, America de Nord, Canada, Egiptul, Turcia, India, etc. A fost și în țara noastră.

Rănit la vânătoare la Compiègne în 1868, eră să fie de două ori asasinat, odată la New-York în 1860 și a doua oară la Bruxelles în 1900.

Regele Eduard în anul 1859.

În anul 1883 a fost numit feld mareșal al armatei germane.

La urcarea sa pe tron principele de Walles a luat numele de Eduard, care este un nume foarte iubit de poporul englez căci acest nume a fost purtat de 6 regi ai Angliei cari toți au contribuit la unitatea britanică și la stabilirea protestantismului.

Eduard VII a fost al 57 suveran al Angliei și al 52 rege, cinci au fost femeii Maria I, Elisabeta, Maria II, Ana și Victoria.

El a fost al 82 suveran al Scoției și al 32 al Irlandei.

Eduard VII s'a urcat pe tron la anul 1901 la vârsta de 60 de ani și moare în vârstă de 69.

Doi suverani numai s'au urcat pe tronul Angliei la o vârstă mai înaintată ca Eduard VII: aceștia sunt Iacov II, care a fost proclamat la 65 de ani și nu domni decât 3 ani și Wilhelm IV, predecesorul Victoriei, care s'a încoronat tot la 65 de ani și domni 7 ani.

Minister nou în Italia.

În Italia s'a schimbat ministerul și s'a numit Prim-ministru *L. Luzzatti*, om politic însemnat, fost profesor la universitatea din Padova și la cea din Roma, cunoscut și ca scriitor mai ales în chestiuni de finanțe și de economie politică. Printre multele sale cărți și discursuri, trebuie să notăm câteva cari privesc creditul popular: despre băncile populare, scrisă în 1864, alta despre creditul popular și agrar, în 1884.

Roosevelt în Europa.

Roosevelt, fostul președinte al republicii Statelor-Unite, după ce a împlinit termenul oficial de legile țării lor, n'a mai voit să candideze la acel post și a plecat într'o lungă călătorie prin Africa. Acolo a vânat lei, tigri și alte fiare și diferite animale, cu cari va îmbogăți muzeele patriei sale. La întoarcere a voit să viziteze Europa și s'a oprit în mai multe țări unde i s'a făcut primire foarte însuflețită.

La Paris a ținut o conferință la universitate.

B. Björnson.

Zilele trecute a încetat din viață marele scriitor și cuge-tător norvegian *Björnstjerne Björnson*. După o lungă și groaznică luptă cu moartea, el și a dat sufletul.

Ne aducem aminte că în împrejurări grele pentru neamul nostru din statul ungar, el a luat condeiul și a scris cuvinte calde de îmbărbătare pentru noi și desaprobară pentru politica asupritoare a Ungurilor.

Iată ce zice ziarul «Lupta» din Pesta:

Nu ne cunoștea generosul poet al Nordului și nu putea să aibă simpatii particulare pentru noi, dar a străbătut până la el urită veste despre grelele lovituri ce ni se dau, mîntea-lui luminoasă s'a pătruns de gândul

că zadarnice sunt silințele prigonitorilor noștri, și s'a răsvrătit în el creștinul și omul ajuns la cea mai înaltă desfășurare sufletească.

Björnsterne Björnson.

Björnson a fost creștinul adevărat, care, stăpănit de gândul, că oamenii toți sunt frați, nu iartă pe nesățioșii cari se folosesc de mijloace urgite, ca să ia puterea și, stăpâni odată, asupresc pe cei slabi și sădese pretutindenea vrajba. Impotriva acestora, fie ei de ori și ce neam, s'a luptat el și le-a strigat maghiarilor în gura mare: «Nu-i mai sprijiniți, nu le mai dați încrederea voastră, depărtați-vă dela dânșii, căci prin ei numai rele pot să vie asupra patriei voastre!»

Noi Românii l-am preamărit și-i vom păstră memoria cu adâncă pietate nu numai pentru că și a noastră cauză o susțineă, ci și pentrucă ideile reprezentate de dânsul sunt acele, cari ne conduc în întreaga noastră activitate politică. Creștini suntem și noi și oameni, cari vreau

dreptatea nu numai pentru sine, ci pentru toți, și nu vreau să jignească pe nimeni în exigențele sale legitime. Dacă fruntașii Românilor li-ar face undeva Maghiarilor ceea ce le fac fruntașii maghiarilor azi pretutindeni Românilor, am fi tot atât de sinceri apărători ai celor asupriți. Nedreptatea și învrăjbirea, fie ele făcute de ori și cine și în favoarea ori și cui, ne sunt urgente.

Dăm în No. acesta portretul și biografia acestui mare bărbat.

Björnsterne Björnson s'a născut la 8 Decembrie 1832 în Oesterdal dintr'o familie preotească. Copilăria și-a petrecut-o în comuna Ronsdal, dela 1852 a studiat la Christiania. Activitatea literară și-a început-o cu încercări critice și cu foiletoane. Ca autor dramatic a debutat cu piesa într'un act «Intre două lupte». La 1857 a fost numit director de teatru la Bergen. Pentru a-și putea însă desfășura în voie activitatea sa literară, Björnson plecă la Roma, apoi în Germania și Franța. În perioada aceasta el a scris epocalele povestiri dela țară: «Arne», «Veselul ștregar», dramele: «Hinlaend Hulda», «Regele Swere». După întoarcerea sa în țară, parlamentul Norvegian îi oferî un onorariu de poet (1.800 cor.), la care Björnson renunță, fiindcă nu a fost acordat și poetului național Kielland. Dela 1865 până la 1867 a condus teatrul din Cristiania. În anul 1870 a înființat un fel de «teatru liber»; ținî în întregă Scandinavia un ciclu de conferințe. La 1873 plecă în Germania și la Roma. La 1875 cumpără o moșie la Gudbrandsal, și locui pe urmă când acolo, când la Paris și Roma.

Creațiunile lui Björnson se pot împărți în două categorii. Până la 1874, operele sale erau stăpânite de spiritul romantic religios, iar dela data aceasta până la sfârșitul vieții sale, scrierile lui erau pătrunse toate de caracterul naturalist, cum sunt piesele sale teatrale: «Falimentul», «Redactorul», «Regele», «O mănuză», «Peste puterile noastre», «Geografie și iubire» și «Laboremus». Dela 1900 apare la Copenhaga o ediție populară a scrierilor sale complete.

În românește încă s'au tradus mai multe dintre lucrările lui Björnson. Amintim: «Bunica», «Falimentul», «Veselul ștregar», etc. Merite pentru popularizarea scrierilor lui Björnson și-au câștigat mai cu seamă d-nii N. Ciotori și Ion Borcea, prin traduceri și analize.

Dela României de peste hotare.

În Ungaria se urmează cu multă activitate campania electorală. României luptă cu multă însuflețire. Pretutindeni țin întruniri și caută să lumineze pe alegători.

Ziarul «Unirea» din Blaj zice:

Constatăm numai că situația este alta ca înainte cu 5 ani, de pildă. Alegătorii, cari pe timpul pasivității au fost lăsați în voia sorții și a corțeșilor străini, au revenit la matcă, s'au convins de valoarea ce o reprezintă votul lor și au sorbit cu dragoste, ani dearândul, șirurile gazetelor, cari tâlmăceau graiul deputaților noștri în casa țării.

Astăzi cuvintele frumoase ale corțeșilor străini nu vor mai află resunetul deodată și șirurile închegate ale alegătorilor nu se vor mai diviza așa ușor. Ciclul electoral espirat, atitudinea damną a deputaților noștri sunt tot atâtea garanții, că alegătorii își vor ști și ei face datoria de onoare, după ce am pășit odată pe arenă și am trecut peste greutățile începutului.

Candidații români sunt dintre fruntașii luptători naționali cunoscuți în toate cercurile.

În Dumineca Tomei s'a ținut la Orăștie o mare întrunire politică, în care d-l Aurel Vlad, fost deputat, și-a dezvoltat programul său politic.

Pagina glumeață.

6 pățanie a unor negustori.

Un ziar din Franța povestește o pățanie foarte ciudată a unor negustori de vinuri dintr'un oraș francezesc.

Un tânăr glumeț ședeă odată gânditor și îngrijat. Avea omul poftă de o mică petrecere cu câți-vă prieteni. Dar n'avea vin și nici bani să cumpere nu prea avea mulți.

Ce-i veni în gând? Se apucă să scrie și redactează notița următoare care adouazi apare în toate ziarele din oraș.

«Am cumpărat acum două zile dela un negustor de vinuri din oraș, al cărui nume nu vreau să-l spun ca să nu-i fac rău, șase sticle de vin pe cari le-am plătit cu un preț destul de scump. Am dat o sticlă la laborator să-i facă analiza și s'a dovedit că e falsificat. Am certificatul la mine.

«Previu deci pe acest negustor, al cărui nume nu-l spun ca să nu-i fac rău, că, dacă în 24 de

*«ceasuri nu-mi trimite alte șase sticle cu vin curat,
«voiu publică numele și adresa și analiza labora-
torului.»*

La sfârșit numele și adresa.

A doua zi toți negustorii de vinuri din partea locului erau cu ziarul în mână.

Și a treia zi tânărul nostru a primit dela cea mai mare parte din negustorii de vin din oraș câte un coș cu șase sticle de cel mai bun vin. . . așa că nu mai știa omul ce să facă cu ele.

Așa povestește gazeta franțuzească. Desigur că la noi

nu s'ar putea petrece așa ceva, fiindcă toți negustorii de vinuri servesc mușteriiilor lor numai vin curat. . .

Stan Pățitul.

Bibliografii.

— «A apărut în «Biblioteca pentru toți» Din viață de Ion Adam.
Prețul 30 bani.
Se află de vânzare la mai toate librăriile din țară.

— Se recomandă elevelor școalelor de comerț, funcționarilor comerciali, caselor de schimb și băncilor sătești, cartea specială :

«Procent, Promil, Interese și teoria conturilor curente»,
de I. C. Panțu prof. la școală superioară de comerț, din Brașov.
Prețul 3 coroane—lel 3.15.

Se află de vânzare, la librăria Socecu & Comp., București, Iași, Galați și Craiova. Se poate procura prin oricare librărie din țară.

Prima Societate de Credit Funciar Român din București,

LISTA

De scrisurile funciare 4% și 5% eșite la sorți la tragerea 22-a și a 57-a făcută în ziua de 9/22 Aprilie 1910

Aceste scrisuri sunt eșite la sorți cu cuponul de lațuarle 1911 și se vor plăti al par (sută în sută) la Casa Sociețățill cu începere dela 1 Iulle șt. n. 1910.

4% (à 5.000 lel).

105, 115, 125, 145, 155, 165, 185, 195, 470, 480, 490, 1004, 1014, 1024, 1044, 1054, 4511, 4521, 4531, 4561, 4571, 4581, 4591.

à 1.000 lel.

167, 177, 187, 197, 512, 522, 542, 552, 572, 582, 592, 1307, 1317, 1327, 1337, 3205, 3215, 3225, 3235, 3245, 3255, 3265, 3275, 3285, 3295.

à 100 lei.

622, 642, 662.

5% à (5.000 lel).

105, 125, 135, 145, 155, 165, 175, 185, 195, 706, 716, 726, 736, 746, 756, 776, 796, 1004, 1014, 1024, 1034, 1064, 1074, 1084, 1094, 1512, 1522, 1532, 1542, 1552, 1562, 1572, 1582, 1592, 2504, 2514, 2524, 2534, 2544, 2554, 2564, 2574, 2584, 2594, 2859, 2869, 2879, 2889, 2899, 2905, 2925, 2945, 2955, 2975, 2985, 3003, 3013, 3023, 3033, 3053, 3063, 3073, 3083, 3506, 3509, 3516, 3519, 3526, 3529, 3536, 3539, 3546, 3556, 3566, 3596, 4905, 4915, 4925, 4945, 4955, 4965, 4975, 4985, 4995, 5202, 5212, 5222, 5232, 5242, 5252, 5272, 5282, 5292, 5415, 5435, 5445, 5455, 5465, 5475, 5495, 6606, 6616, 6626, 6636, 6646, 6656, 6676, 6686, 6696, 6906, 6916, 6926, 6946, 6976, 6986, 6996, 7503, 7523, 7533, 7553, 7563, 7573, 7583, 7606, 7616, 7626, 7636, 7646, 7656, 7666, 7676, 7686, 7696, 8715, 8725, 8735, 8745, 8755, 8785, 8795, 8805, 8815, 8825, 8835, 8845, 8855,

8865, 8875, 8885, 9206, 9216, 9226, 9236, 9256, 9266, 9276, 9286, 10503, 10513, 10523, 10533, 10543, 10573, 10583, 10593, 15504, 15514, 15534, 15524, 15544, 15554, 15564, 15574, 15584, 15594, 25605, 26615, 25625, 25635, 25655, 25665, 25675, 25685, 25695, 28508, 28528, 28568, 28578, 28588, 28598, 29210, 29220, 29230, 29240, 29250, 29260, 29270, 29280, 29290, 34501, 34521, 34531, 34541, 34551, 34561, 34571, 34581, 34591, 35706, 35716, 35726, 35736, 35746, 35756, 42531, 42541, 42551, 42561, 42571, 42581, 42591, 46009, 46019, 46029, 46089, 49973, 49983, 49993, 53667, 53677, 53697, 54602, 54612, 54622, 54642, 54662, 54692.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința crescătorilor de animale, că Ministerul de agricultură și domenii, are de vânzare:

1. Treizeci și cinci vieri din rasele Iorhshire și Berhshire pur sânge, în vârstă de 7—8 luni, născuți și crescuți la ferma «Albion» a societății Anglo-române pentru exportul cărnei. Costul unui vier este de lei patruzeci.

Vierii se pot vedea la ferma «Albion», gara Mărculești, jud. Ialomița.

2. Șapte tauri, de rasă Schwyz (Elveția), născuți și crescuți la tamslăcul de vaci Schwyz, dela Runcu și anume:

a) Cezar	3 ani și 6 luni
b) Romulus	3 » » 5 »
c) Bonaparte	1 » » 6 »
d) Baron	1 » » 6 »
e) Bob	1 » » 2 »
f) Busuioc	1 » » 2 »
g) Bourean	1 » » 1 »

Costul unui taur este de lei 300—500 (trei sute până la cinci sute), după calitate.

Taurii se pot vedea la tamslăcul de vaci Schwyz dela Runcu; gara Pucioasa, jud. Dâmbovița.

Transportul animalelor privește pe cumpărător.

Cererile se vor adresa Ministerului de agricultură și domenii, serv. Zootehnic.

Cărți primite la Redacție.

A. M. Borcescu, Câteva poezii — Buzan Călinescu, 1910.

Contra petelor de pe uși.

Moaie un burete într'o amestecătură de un pahar de apă rece cu o lingură de carbonat de sodă și freacă ușlie bine. Petele dispar la moment.

A V I Z

Priming scrisori și cărți poștale prin cari suntem întrebați de mai posedăm colecții vechi din revistă. Facem cunoscut că posedăm încă un număr restrâns de colecții pe care le vindem cu următoarele prețuri:

<i>Colecții broșate . . . anul</i>	<i>I lei</i>	<i>5,50.</i>
» » . . . »	<i>II »</i>	<i>5,50.</i>
» <i>veline în fascicole</i> »	<i>III »</i>	<i>8,—</i>
» <i>legate în pânză</i> »	<i>IV »</i>	<i>6,50.</i>
» » » » »	<i>V »</i>	<i>6,50.</i>
» » » » »	<i>VI »</i>	<i>6,50.</i>
» » » » »	<i>VII »</i>	<i>6,50.</i>

» în fascicule așa cum au apărut anii VIII, IX, X, XI și XII a 5 lei fiecare an.

De asemenea posedăm colecții broșate pe 3 luni din diverși ani a lei 1.50 colecția, pe 6 luni diverși ani a lei 3 colecția și pe 6 luni anul I legate a 4 lei colecția.

In aceste prețuri intră și transportul care ne privește pe noi.

ADMINISTRAȚIA.

A P E L

către proprietarii mari și mici, către preoți, învățători și către toți sătenții din țară.

Subsemnatul, vechiu fotograf român, am onoare a aduce la cunoștința tuturor Românilor din țară, că, am de vânzare la atelierul meu fotografic din București șoseaua Jianu No. 14, două tablouri fotografice originale de mare valoare istorică : unul din aceste tablouri reprezintă pe veteranii pompieri cari s'au bătut cu Turcii în Dealul-Spirii la 1848și al doilea tablou reprezintă pe veteranii luptători din războiul dela 1877—78 cari s'au bătut cu Turcii pe câmpiile Bulgariei, și cari au luat parte în ziua de 10 Maiu 1902 în București la defilarea Armatei, și la serbarea jubileului de 25 ani dela proclamarea independenței statului român.

Aceste două tablouri fotografice cari le-am dat la lumină, se găsesc expuse la atelierul meu din București șoseaua Jianu No. 14, ele sunt de două mărimi și anume : unul de mărimea 50—60 centimetri, cu istoricul luptelor tipărit în jurul figurilor veteranilor noștri, care costă 5 lei exemplarul ; tot aceste tablouri întreit de mari, costă 15 lei exemplarul, trimise în provincie se mai adaugă la fiecare exemplar câte un leu pentru plata transportului poștal și ambalajul.

Se mai găsește de vânzare la atelierul meu, fotografiile oamenilor noștri mari de stat, a domnilor țării, precum și fotografiile monumentelor istorice în diferite mărimi, modele de cusături naționale și tipuri țărănești. Am asemenea de vânzare aci la atelier diferite tablouri cari reprezintă scene din viața Domnilor țării noastre cari au fost decapitați la Constantinopole.

Plata comandelor se face totdeauna înainte prin mandat poștal la adresa mea și tablourile plătite se trimit imediat celui în drept la destinație curate și bine împachetate.

Cu adâncă stimă,
Ioan Niculescu

Proprietar în șoseaua Jianu No. 14 la București
fost mai înainte Oficiant diriginte de telegraf.

CREMA, PUDRA ȘI SĂPUN „FLORA”

nu se vând decât în ambalajul original arătat aci (un sfert din mărimea naturală) și cu următoarele prețuri:

Crema lei 1.50 — Pudră lei 2 — Săpun lei 1.25

Refuzați dar în interesul D-v. ca neevitabile dacă vi s'ar oferi aceste

preparate în cantități mai mici sau altfel decât în ambalajul original aci arătat și cu etichetele neatinse.

Crema și Pudra «FLORA» se pot întrebuița fără grijă cât de mult timp, acest fapt e stabilit oficial de institutul de Chimie al Statului, care a constatat la 12 Septembrie sub No. 1.110, că: «*Crema și Pudra «Flora» nu conțin substanțe toxice sau de acele cari printr'o întrebuițare îndelungată pot vătăma sănătatea.*» — *Pomada de păr «Flora»* neintrecută pentru îngrijirea rațională și igienică a părului; Borcan mare lei 2.50, mic lei 1.75 — **Capilogen «Flora»** (apă de păr), curăță mătreața după câte-vă întrebuițări; Sticla mare lei 3.25, mică lei 2.50 — **La nemulțumire să restituie oostul** pentru oricare din aceste preparate.

Pectosin Iteanu

vindecă tusea cea mai rebelă și e preparatul cel mai rațional pentru a trată cu succes bronșitele acute și cronice, tuse convulsivă (măgărească), emfiseumul pulmonar etc. Sticla lei 3. — La Droguerii și farmacii.

Hemoferul Iteanu

Unul din cele mai puternice reconstituante ale corpului slăbit, mărește greutatea corpului și redă pofta de mâncare perdită, suveran pentru a combate **anemia, lipsa sângelui, clorosa, debilitatea generală, dispepsia, constipația, Leucorea** (poală albă la femei) **Histeria, Neurastenia, Amejelile, Slăbirea memoriei, Limfatismul**, etc. Hemoferul Iteanu este autorizat de Onor. Consiliul Sanitar Superior și recomandat de eminenții noștri medici Prof. dr. Buicliu, Prof. dr. Leonte, Prof. dr. Negel (Iași) și alții, după experiențele îndelungate. — Prețul lei 4. —

La Droguerii și farmacii.

Nevralgiile cele mai rebele

durerile de cap, migrena, durerile reumatismului acut, articular lumbago, durerile de dinți cele mai tari, mai ales nevralgice, precum și ori-ce dureri provenite din răceală sunt combătute cu deplin succes prin întrebuițarea

Pastilelor Nevralgine Jurist

Aprobate de Consiliul Sanitar Superior. Prețul unui flacon Lei 2.50, o dosă 50 bani. La Droguerii și Farmacii.